

אגודת נכי המלחמה

הועד המרכזי
יפו, רח' א' מס' 2.

תל-אביב, יום א', ה' אדר, תשי"ט
6 למרץ, 1949.

מזכירות הכנסת	
עדינת ישראל	
27/3/49	
1036	תיק 55
ועדה ביים	

לכבוד
יו"ר הכנסת הראשונה,
לחברי הכנסת הראשונה.

ת ז כ י ר

בשם אגודת נכי המלחמה בישראל, סמונה חמט מאות לפנות לכבודכם בתזכיר דלקמן:

בשעת מלחמת העולם השנייה, בעת שקיומו של העם העברי בעולם היה בסכנה, נלחמו רבבות מאחינו בטרירות צבאות האומות, חובבות השלום, החירות והשלום, נגד טונאי האנושיות והתרבות וטונאי ישראל, נגד הפאשיזם ההיסל-ראי. ידעו אחינו הלוחמים שהנצחון של הדמוקרטיה יביא שלום וחופש לעם העברי. ובאמת, מלחמתם היתה צודקת והם כותרו בנצחון. מאות ורבבות יהודים - שהפכו לגורם חשוב במלחמתנו בעד עצמאותנו ומדיניותנו - ניצלו ממות וכליון הודות נצחון זה.

ובמלחמת קודס זו נסארו מאות מלוחמינו נכי-מלחמה, באבוד בריאותם ואבריהם, במלחמתם בחזיתות, ביערות הפרטיזנים ובמחנות הכליון. נכי-מלחמה אלה נהנו מזכויות, שניתנו להם, הודות הכרת העמים במעשיהם ובהסגותיהם. נכה-המלחמה העברי זכה בזכויות והנחות אלו לא רק בארץ שהתגייס, אלא בכל הארצות, עד לבואו למדינתו. פה על אדמת מדינתנו הפך נכה-המלחמה לבעל-מום פשוט, טיט לו הזכות לאיזה שהוא טיפול מיוחד רק בתור מקרה סוציאלי.

לדעתנו, אי הכרת זכויותיהם של נכי-המלחמה זוהי אי-הכרה במלחמתם נגד אויבינו ועויינינו, אי-הכרה באידיאלים של חופש וצדק שבעדם ובשטם לחמו ומסרו חלק מבריאותם.

נכה המלחמה, בירדו מהאניה, מרגיס מיד שאין לו יותר זכויות. בדרך לסידורו נתקל הוא בקשיים ענקיים והם סוללים ממנו את מרצו וכוחו.

במשך ששת חדשי קיומנו שאפנו והשתדלנו להסביר ולברר לכל המוסדות המוסמכים את הבעיות החיוניות של נכי-המלחמה, אבל הכל היה לשווא. ב-26 לנובמבר 1948 מסרנו תזכיר (המצורף פה) לממשלה ולמוסדות טונים, אבל לא קבלנו עליו כל תשובה. אנחנו הבינונו, שבעת שמדינתנו עומדת במלחמת חיים-ומות נגד הפולטים הערביים, אין ביכולתה להתעסק בבעיותינו, אבל בעבור זמן החירום, ההתיחסות אלינו גם כן לא השתנה וראינו כי אינה פשוט ההתענינות הדרושה לבעיותינו ומצבנו. הרגסנו ונפגסנו על כל צעד ושעל באי-הבנה מלאה. נכי-המלחמה לא קבלו עבודה לא בטל שעת החירום והמצב המיוחד בו נמצאה המדינה, אלא בטל זה שהם נכים, למרות זה שבעית העבודה לא היתה קשה ביותר.

האספה המכוננת, המייצגת את העצמאות הדמוקרטית של מדינתנו, צריכה ויכולה לספל בכובד-ראש בבעיותינו, שהן חיוניות בשביל כל כלל נכי-המלחמה. יש להתחשב בזה שרק בנתינת זכויות והנחות לנכי-המלחמה יסנה האפשרות להגייס להם טיפוק מוסרי ופיצויים בעד אבריהם האבודים ובריאותם שנחרבה.

כיום מספלים בבעיות נכי המלחמה טורה שלמה של משרדים ומוסדות, כגון: משרד הבטחון, משרד הסעד, משרד העבודה והבינוי, משרד לנפגעי המלחמה, הסוכנות, ההסתדרות וכו'. והאם במצב של אי-ריכוז כזה ישנה האפשרות לרכז את בעיות נכי-המלחמה ולטפל בהן ברצינות הדרושה? האם באופן כזה יכול להמצא פתרון לבעיות נכי-המלחמה? בהתחרות הנוצרת בפעולותיהם של המשרדים והמוסדות - יסבול אך ורק נכה-המלחמה. לכן, כמסקנה מכל הנאמר, ברור שיטנו הכרחי מידי לכן, שיווסד מוסד מיוחד ואחיד שיטפל אך ורק בבעיות נכי-המלחמה.

העם העברי לא הכיר עד כה בבעיות נכי-המלחמה והיחס לנכי-המלחמה לא יכול לבוא רק מביטחון תאורטית-אקדמית. ומתוך זה הננו דורשים הכרת איגוד נכי-המלחמה, אשר רק הוא יוכל לסייע בטיפול ופתרון בעיות חבריו.

בכדי להבטיח את עתידו של נכה-המלחמה, הננו מציעים:

- (1) הממשלה אחראית בעד קיום מכובד של נכה-המלחמה.
- (2) עזרה רפואית חנם אין כסף בסביל נכי-המלחמה. (הפצעים שהיא קיבל במלחמתו בעד הכלל - צריכים להרפא ע"י הכלל, ז.א. ע"י הממשלה).
- (3) לשחרר את נכי-המלחמה מכל מיני מסים (כי הוא טילם מצדו מס חד-פעמי בבריאותו ובדמו!).
- (4) תעודות מיוחדות לנכי-המלחמה, שתאשרנה את זכויותיו וטבתו יוכל ליהנות בהנחות בטוח התחבורה, תרבות, במשרדים ומוסדות וכו'.
- (5) סידור בעבודה מתאימה לכל נכה-מלחמה, לפי מהות נכותו.
- (6) למסור סוג מיוחד של מסחר, כגון: מכירת סיגריות, מסקאות חריפים, רק לידי נכה-המלחמה הקטים. (במדינתנו מכירת דברים אלה ניתנה כהכנסה נוספת, לכן במסור אותה לנכי-המלחמה, לא ילקח מקור הפרנסה מאף אחד).
- (7) להקציב תשלומי-רנטה לנכי-המלחמה.

האספה המכוננת צריכה להסמיע את קולה:

1. נגד כל אלה שלא טמו לב עד כה לבעיות חיוניות אלו.
2. בעד קבלת חוקים לטובת נכי-המלחמה.
3. בעד הכרת מלחמתו של עמנו נגד הפאשיזם ההיטלראי בעד זכויותיו, חירותו, עצמאותו ומדיניותו וסמל המלחמה הזאת הוא נכה-המלחמה.

הננו מחכים טכב' תתיחסו לתזכיר זה בחיוב ותדונו בעניינים הנ"ל בכל הרצינות.

בכבוד רב,

זנדמן יצחק
יושב-ראש

אגודת הנכים
לוחמים עבריים מהאומות המאוחדות
במדינת ישראל.

חיפה, 26 לספטמבר 1948.

לכבוד
ראש ממשלת ישראל.

ת ז כ י ר

הנהלת ארגון נכי המלחמה "אגודת הנכים לוחמים עבריים מהאומות המאוחדות במדינת ישראל" המיצג למעלה מ-5 אלפים נכי המלחמה, לוחמי חזית ופרטיזנים בארץ וחוץ לארץ מתכבד בזה להעביר לכב' את התזכיר הבא.

תיכף עם פרוץ מלחמת העולם השנייה התגייסו אלפי צעירים יהודים למלחמה נגד גרמניה ההיסלראית.

אנו לוחמים יהודים מהחזיתות קבלנו בכבוד גדול את התפקיד להיות מיוצגים בכל הצבאות המאוחדים ויחד אתם לקרב את יום הנצחון.

ע"י הסתתפותנו בקרב מלאנו לא רק חובה צבאית, אלא בעיקר, חובה לאומית שהביאה תועלת וכבוד לעם היהודי. בכל מקום, בכל האזורים המסו-חרדים הבאנו קדם כל אסר ועמיד למעוט היהודי שנסאר בחיים. אנו חזקנו בהם את האמונה, עודדנו את רוחם ובעקר עזרנו להם לחתור לחופי ארץ ישראל.

בעד פעולות הגבורה בחזיתות הוענקו לנו אותות הצטיינות צבאיים גבוהים.

אנו שחררנו מאות ערים, אך את בתי-הורינו מצאנו חרבים.

מאוכזבים ומלאי התמרמרות חזרנו מהחזיתות ומבתי-החולים הצבאיים, אך בלבותינו התלקחה שלהבת אהבה ורצון לחיות ולהמטיח את עתידנו בארץ-ישראל.

בהמונים התאספנו ב"סחים הכבושים של הצבאות המאוחדים בכדי להתקרב למטרה.

בזמן שמתנו במחנות בגרמניה ובאיסליה הקימונו בתי-מלאכה טובים, רכסנו מקצועות בתור הכנה לעלייתנו לארצנו, להשתדל עד כמה שאפשר לבלי ליפול למטא על מדינת ישראל והצבור.

מאות סנכי המלחמה מסלנו נמצאים כבר בארץ, ועוד מאות עומדים לעלות.

מצב נכי המלחמה, לצערנו, רחוק מהיות מזהיר, עוד לפני פרוץ המלחמה בארץ נתקבל נכה המלחמה היהודי בהרגשה של קלות דעת, שויון נפש מצד טורת מוסדות ואישים אחראיים.

כיום אנו עומדים במספר למעלה מ-300 איס נכי המלחמה, הנמצאים כבר בארץ ועשרות בתי העולים. מצבם דורש בדיקה יסודית ביחסים של מוסדותינו הממשלתיים אליהם.

עשרות בעיות, הקטורות בנכים הנמצאים כבר בארץ, דורשות פתרון סופי, הסתתפות והבנה מצד מוסדות סלסוננו.

כדוגמת מדינות אחרות יצרנו בארץ מקום מושב בחיפה, הנהלה מרכזית זמנית, כפי שנזכר למעלה, המיצג את נכי המלחמה של כל הצבאות המאוחדים בארץ ובחוץ לארץ.

יצירת הארגון הוא לא רק צורך חיוני בשביל נכי המלחמה (סיעוד בעת זבעונה אחת למססלה לפתור עניינים טובים של הנכים) אלא יחד עם זה יהווה נציגות כבוד שתזכיר לדורות הבאים את הסתתפות העם היהודי בקרב נגד הנאציזם.

מהדו"ח שנשמע במועצתנו האחרונה מ-6,9 נקבע:

- (1) נכני המלחמה היהודים מתיחסים כמו במקרים סוציאליים או חולטה גופנית רגילה, שזה בנווד למקובל בזכויות להגנה הבינלאומית של נכני המלחמה.
 - (2) נעדרת תכנית מרכזית להחדרת הנכים בחיים המסקיים והכלכליים. ובכלל להבטיח את קיומם על יסודות יצרניים איתנים.
 - (3) לעשרות נכים המסודרים "לכאורה" אין עדיין אמצעי קיום מנימליים.
 - (4) אחרי התענינותה הראשונה של הסוכנות-(בזמן סדור הנכים) אינה קיימת עדיין הרטות שתמטיך להתעניין בגורל הנכים לעמיד.
 - (5) הנכים נתקלים בקשיים עצומים בטעת קבלת עזרה רפואית ובעקר בזמן רכיסת פרוטזות.
 - (6) חסר ארגון נכים מרכזי מאוטר ע"י ממסלה, מכביד על גורל הפרט המרגיש את עצמו כמיותם במציאות הארצישראלית.
- עוד עשרות עובדות הדגישו באופן בולט את הקוטיים העצומים שבהם נתקלים נכני המלחמה היהודים בזמן בסוס עתידם בארץ.
- בכדי לספר את מצבם של נכני המלחמה במלוא היקפן, החלט להעמיד לממסלה את הדרישות הבאות;
- א. לאטר את הארגון ואת הנהלתו בתור באות כח היחידה של נכני המלחמה היהודים. הנמצאים בארץ ובחו"ל.
 - ב. להקים מסוד מרכזי ע"י הממסלה היהודית עם מחלקות מיוחדות שתספלנה במיוחד בכעיות הקטורות עם נכני המלחמה.
 - ג. המסדר המרכזי צריך לעמוד בקטר אמיץ עם אגודת הנכים ולסתף פעולה באופן הדדי לסם פתרון עניני הנכים.
 - ד. להעביר בדיקה רפואית שתקבע את אחוז לקוי הבריאות וכטר העבודה.
 - ה. למסוד זכוונות למכירת סחורות מסוימות (למטל תוצרת סנק) אך ורק לנכים.
 - ו. להשתדל להעסיק ולסדר בעבודה מתאימה למצב בריאותם, של הנכים.
 - ז. להבטיח לנכים עזרה רפואית ואורטופדית חנם.
 - ח. לשחרר את הנכים מכל מיני ססים.

אנו רוצים לקוות שממסלתנו תראה את מדת ההבנה הדרושה לתכן התזכיר וכל הבעיות הנ"ל תפתרנה בחיוב ע"י ממסלתנו.

לתשובתכם אנו מחכים.

בברכת נכים לבבית

הועד המרכזי - הזמני של
אגודת הנכים לוחמים עברים מהאומות
המאוחדות במדינת ישראל

יושב ראש: מזכיר ראשי:
(-) זנדמן יצחק (-) קנוניץ אהרון